

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA
KOMİSYON**

TUTANAK DERGİSİ

20 Kasım 2012 Salı

**DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA
KOMİSYON**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

20 Kasım 2012 Salı

---0---

K O N U

Kamu Denetçisi adaylarının dinlenmesi

Sayfa

1:16

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:16
Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)	1:2, 8
İhsan ŞENER (Ordu)	2, 3, 4
Yusuf HALAÇOĞLU (Kayseri)	2:3
Mehmet METİNER (Adıyaman)	3, 4, 5, 6
Oya ERONAT (Diyarbakır)	3, 15
Abdullah Cengiz MAKAS	3:4
Adnan ÖZEN	5
Arif DÜLGER	5, 6
Gülümser ERDEM	6:7
Sevde BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş)	6
İrfan BULUT	7
Lütfü ŞAHSUVAROĞLU	7:8
Mehmet ELKATMIŞ	8:9
Muhittin MIHÇAK	9:10
Musa SIVACIOĞLU	10:11
Sami KALAYCI	11:12
Serpil ÇAKIN	12
Yaşar Ayşegül OĞUZ ATABEY	12:13
Zekeriya ASLAN	13:14
Zekeriya ŞARBAK	14
Zeki YILDIRIM	14:15

Açılma Saati: 15.23

Kapanma Saati: 16.55

BİRİNCİ OTURUM

20 Kasım 2012 Salı

Açılma Saati: 15.23

BAŞKAN: Mehmet DANIŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP: İsmail AYDIN (Bursa)

_____0_____

BAŞKAN – Karma Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer basın mensupları; hazırunu, herkesi en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Karma Komisyonumuzun 4'üncü Toplantısını açıyorum.

Toplantı gündemimizi ve 15 kamu denetçisi adayına ait öz geçmişleri geçen cuma günü sizlere gündem ile birlikte göndermiştik. Malumunuz 6 Kasım 2012 tarihinde yaptığımız ilk toplantıda 779 kamu denetçisi aday adayları içinden 15 kişiyi belirlemek üzere 13 kişiden oluşan bir Alt Komisyon kurmuştuk. Biz de bu dönemde Karma Komisyon olarak kamu baş denetçisi seçimiyle ilgili süreci tamamlayarak 3 kişiyi belirleyerek Meclis Başkanlığına bildirmiştik. Alt Komisyonumuzun titiz çalışmaları neticesinde gerek kamu kurum ve kuruluşlarla yapılan yazışmalar gerekse aday adaylarına ait dosyalar üzerinde yaptığı inceleme sonucunda kamu denetçisi adaylarının seçilerek her kamu denetçisi sayısının yani 5 kişinin 3 katı olacak şekilde 15 kişiyi belirleyerek 14 Kasım 2012 tarihinde tamamladı ve bununla ilgili raporu Başkanlığımıza sundu.

Hatırlayacağımız gibi, Karma Komisyonumuzun seçeceği 5 kamu denetçisi ile ilgili kanaati güçlendirmek ve haklarında daha sağlıklı değerlendirmeler yapmak amacıyla kamu denetçisi adaylarıyla beşer dakikalık görüşme yapılmasını kararlaştırmıştık. 1'inci Toplantımızda aldığımız karar gereğince Alt Komisyonun belirlediği 15 kişiyi de daha yakından tanımak amacıyla tıpkı kamu baş denetçisi adaylarında olduğu gibi beşer dakikalık süreyle dinlemeyi arzu ettik.

Dilerseniz, kamu denetçisi adaylarını dinlemeye başlamadan önce, Alt Komisyon Başkanı ve Afyonkarahisar Milletvekilimiz Sayın Halil Ürün beş dakika gibi bir sürede Alt Komisyonun yapmış olduğu çalışmalarla ilgili Komisyonumuzu bilgilendirsin.

Buyurun Sayın Başkan.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; Karma Komisyonumuzun ilk toplantısında aldığı karar gereğince Alt Komisyon üyeleri seçildi, daha sonra da Alt Komisyon Başkanı olarak görevlendirildim. Bu görev süreci içerisinde arkadaşlarımızla beraber, Dilekçe Komisyonunda çalışanlarımızla birlikte çok titiz bir çalışma yürüttük.

Bu çalışmalar neticesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına kamu denetçiliği için başvuran 779 adayın bütün dosyaları incelendi. Bu inceleme sırasında Kamu Denetçiliği Kanunu'nda aranan şartlar göz önünde bulunduruldu. Bu noktada Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına siyasi parti üyelikleri açısından soruldu bütün adaylar. Yine, Adli Sicil Genel Müdürlüğüne de sabıka kayıtları açısından soruldu. Her ne kadar kendileri bu konuda beyanda bulunmuş olsalar bile bir kısım eksiklikleri bürokratlarımız tespit ettiler bunun sonucunda. Tek tek dosyalar incelendi ve Alt Komisyonda hepsi gündeme geldi Alt Komisyon toplantımızda. Bu anlamda yaklaşık 44 tane aday yarış dışında bırakıldı çünkü bunların bir kısmının yaşları tutmuyordu –özet olarak söylüyorum- sadece 2 tanesi sabıka kaydından dolayı elendi, bir kısmının müracaat dilekçeleri net değildi, Kamu Denetçiliği Kurumunda denetçi olarak değil de uzman olarak veya başka bir pozisyonda çalışmak istediklerini belirtiyorlardı. Bütün bunları ayıkladık. Neticeten 44 tane kamu denetçisi aday adayımızı yarış dışında bıraktık Komisyon kararıyla. Zaten bunlar Yasa'da aranan şartlardı ancak bunlar çok titiz bir şekilde incelendi.

Diğer, geri kalanlar ile birlikte, o Komisyon toplantımızda muhalif üyelerimizin de yani muhalefet partilerine mensup üyelerin de katılımıyla bütün bu ayıklama çalışmaları bitirildi. Seçime geçeceğimiz sırada, seçim noktasında diğer arkadaşlar maalesef Komisyonumuzu terk ettiler fakat her şeye rağmen Komisyon seçimlerini yaptı yasaya uygun bir şekilde. Bunlar tutanaklara geçti, ses

kayıtları da yapıldı ve çalışmamızı tamamlayıp Karma Komisyon Başkanı olarak Dilekçe Komisyonu Başkanımız Sayın Daniş'e raporumuzu arz ettik.

Bütün bu çalışmalar sırasında yardımcı olan tüm milletvekili arkadaşlarımıza ve Komisyonumuzun çalışanlarına, yine bakanlıklardan görevlendirilen bürokratlara ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Başkan.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Başkanım, usulle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Şimdi arkadaşlarımızı biz burada dinleyeceğiz. Soru-cevap şekli olmadığından, meraklı olan arkadaşımız, sunumları... Zaten öz geçmişlerini genel de anlatıyorlar, daha önce ombudsmanlarla ilgili dinlemede gördüğümüz hâl oydu, muhtemelen aynı format üzerine gidecekler. O bilgilerin çoğu zaten bizde var. Beş dakikayı geçmemek üzere dinlediğimiz için, arada arkadaşlarımız merak ettiği bir şey varsa kesip sorsun yani.

BAŞKAN – Zaten geçende de bu usul oldu biliyorsunuz ama biz, mesela, size gönderdiğimiz gündemde de malumunuz buna bir "mülakat" da demedik. Sadece olan kanaati güçlendirebilmek adına, pekiştirmek adına burada beşer dakikalık, âdeta adaylara bir fırsat vermiş oluyoruz. Neticede, seçeceğimiz kişiler bağımsız olarak, Meclise bağlı olarak tabii ki ombudsman olarak görev yapacaklar. Tabii ki burada soru sormak isteyen, sorularıyla katkı vermek isteyen arkadaşlarımız varsa buna açığız, geçende de bu oldu ama bunun çok da böyle yüz yüze mülakat gibi, peşi peşine sorularla da... Öyle bir usul de belirlemedik işin gerçeği.

Malumunuz, seçilen 15 kişi listede. Geçende de baş denetçi aday adaylarına beşer dakika fırsat vermiştik. Tabii, bir iki dakika erken bitiren oldu veya geç bitiren oldu. Yine aynı müsamahayı tabii ki göstereceğiz.

Yine, bu 15 kişiyi 5'e indirecek malumunuz Komisyonumuz. 27 Kasım 2012 tarihinde yani haftaya Salı günü yine böyle 15.15-15.30 gibi toplanmayı düşünüyoruz, toplanacağız.

Tabii ki, başından beri ifade ettiğimiz gibi, Karma Komisyonumuz ile Kamu Denetçiliği Kurumu arasında sıkı bir ilişki olacak. Bu Kamu Denetçiliği Kurumu, her takvim yılı sonunda yürütülen faaliyetleri ve önerileri kapsayan bir rapor hazırlayarak Karma Komisyonumuza sunacaktır. Komisyon, bu raporu, ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere iki ay içinde görüşüp kendi kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde özetleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderecektir. Komisyonun raporunun Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesi gerekmektedir.

Bugünkü gündemimizi... Müsaade ederseniz adaylarımızı davet edelim. Yine sanıyorum alfabetik sıraya göre arkadaşlarımız.

Buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu 15 kişiyle ilgili bir değerlendirme, bir konuşma yapmak istiyorum Alt Komisyon bağlantısında. Alt Komisyon olarak yaptığımız toplantıda, başvuru formlarını eksik dolduran veya mahkemelerle bağlantısı bulunanlar elendikten sonra 733 kişinin başvurusu kabul edilmiş olarak ortaya çıktı ve 15 kişilik aday adaylarının belirlenmesi için gizli oylama yapılması gerekiyordu. Ancak gizli oylama yerine daha önceden belirlenmiş sadece 733 kişiden 15 kişiye oy kullanıldı. Başka hiçbir kişiye, bir adaya bile oy çıkmadı. Sadece AKP'ye üye arkadaşlarımızın 8'i de aynı adaya oy verdiler. Dolayısıyla yapılan bu oylamanın gizliliği ortadan kalkmış oldu. Önceden belirlenmiş isimlere oy verildi. Dolayısıyla, ben Alt Komisyondaki bu oylamanın usulüne uygun yapılmadığını düşünüyorum ve kayıtlara böyle girmesini istiyorum. Sağlıklı biçimde oy kullanılabilmesi için 733 kişinin de bir şekilde hakkının yenmemesi gerekiyordu ama dediğim gibi, yukarıdan alınan bir değerlendirmeyle 15 kişiye sadece oy verildi. Yani 733 kişiden -718 kişi hariç olmak üzere- sadece 15 kişiye oy çıktı. Benim dışımda başka adaya oy çıkmadı. Tek oy çıktı zaten benim verdiklerimizden de. Dolayısıyla bu oylamanın geçersiz olduğunu burada ilan ediyorum. Eğer ombudsmanlık gibi kamu denetçiliği adaylarının belirlenmesinde bu usulsüzlük yapılıyorsa böyle bir teşkilatın kurulmuş olmasının hiçbir anlamı kalmıyor. Bununla ilgili olarak size de bir yazı takdim edeceğim şimdi. Herhangi bir değişiklik olmazsa oylamaya katılmayacağımızı MHP Grubu olarak da bilgilerinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Tabii, Alt Komisyon, raporunu bize sundu; biz de raporu inceledik. Daha sonra Alt Komisyon Başkanımızla da görüşüğümüzde, Alt Komisyonda ne oylamada ne de bu süreçte bir usulsüzlüğün olduğunu, Alt Komisyon olarak böyle bir usulsüzlük

veya böyle bir tutum bize yansımadağı gibi bir usulsüzlük olmadığını düşünürüz. Tabii ki gizli oylamanın ne şekilde yapılacağı hem İç Tüzük'te hem de Meclis teamüllerinde bellidir. Dolayısıyla, oradaki gizli oylamanın sıhhatinde herhangi bir problem teşkil edecek durumun olmadığı kanaatindeyiz. Malumunuz, gizli oylama bir oylama şeklidir. Gizli oylamada üyelerin belirli adaylara oy vermiş olması gizli oylamanın sıhhatini engellemez.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ne tesadüf ki 733 kişide sadece 15 kişiye... Bir kişiye bile farklı oy çıkmamak kaydıyla... Böyle bir gizliliği ben nasıl kabul edebildiğinizi düşünemiyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Bizim usulümüz öyle.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ha, sizin usulünüz öyle yani gizlilik usulü böyleyse ona bir şey söyleyemiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Hocam, yani sadece belki tartışmanın daha doğru olabilmesi adına söylüyorum. Şimdi, daha önce üyelerin veya aday adaylarının bütün dosyaları bütün üyelerimize dağıtılmıştı ve herkes bunun üzerinde çalışmalar yaptı. Öyle sanıyorum ki siz de hem grubunuzda hem bizim Komisyonumuzun üyesi MHP Grubundaki arkadaşlarımızla hem de tanıdık bildiğimiz şahıslarla hepimize olduğu gibi referanslarla sizlere ulaşanlar oldu. Yani, burada oluşan kanaati bu anlamda sizin sağlıklı bulmanız, gizli oylamanın yapılmadığını ifade etmeniz sadece belki sizin kanaatlerinizle oluşan iradenin farklı olmasından kaynaklanan bir subjektif değerlendirme olarak görüyorum. Yoksa aynı gruba mensup arkadaşların, beraber çalışan arkadaşların, üyelerin aralarında istişare etmeleri herhangi bir sıhhat engeli değildir kesinlikle. Yani neticede o günde arkadaşların bana verdiği bilgi, yine kabinler oluşturuldu, oylamanın şekli gizli olarak yapıldı. Yani gizli oylama budur. Bunun haricinde bir şey yapılmamıştır Alt Komisyonunda. Onun için Alt Komisyonadaki oylamanın sıhhatiyle ilgili bir problemin olmadığını biz düşünürüz; bu kanaatteyiz Başkanlık olarak.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, yani “gizli oylama” dediğiniz zaman, kişilerin kendi iradesiyle istedikleri kişiye oy verme şeklinde gizli yapılan bir oylama değil midir? Ama önceden belirlenmiş ve hiçbir başka adaya tek oy bile çıkmadan 733 kişinin içinde 15 kişiye sadece oy çıkmış olması size çok normal bir şey mi geliyor?

BAŞKAN – Yani ben anormal bir şey göremiyorum, oylama sonuçlarında da yok...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O zaman hiç söyleyecek bir lafım kalmadı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Biz, tabii ki kalıp buradaki aday arkadaşları dinlemenizi arzu ederiz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bu şartlarda zor.

BAŞKAN – Peki.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siyasete hızlı dalış yapmışsın Hocam.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 15x15 olsa 225 mi yapıyor? 225'ten çıksın, çıkıverir ortaya yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şener.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sözü dinleyecek olan muhatabımız gerçi çıktı da sanki siyasi parti gruplarında olan biten şeylerden habersiz gibi kendileri şu tavrı nereden alıp çıktılar acaba? “Eğer sizinle bir pazarlığa girilmiyorsa, bir istişare yapılmıyorsa, ortaklaşa bir liste oluşturulmuyorsa toplantıya katılmayın çıkın.” denildiği için çıktı, grubunun emriyle çıktı yani. Dolayısıyla söylediklerinin hiçbir karşılığı yok. Usulde de herhangi bir hata yapılmamıştır. Dolayısıyla devam edelim dinlemeye.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Tabii ki daha önce bunları Komisyonunda, toplantılarımızda değerlendirdik. Aslında kanunda açıkça gizli oylamayı işaret etmemesine rağmen bu oylamanın gizli oylama şeklinde yapılmasını Alt Komisyonumuz kararlaştırdı, Mecliste ve Karma Komisyonunda yapılan oylamaya benzer şekilde.

Netice itibarıyla isterseniz, adaylarımızı dinlemeye geçelim.

İlk adayımız Abdullah Cengiz Makas.

Sayın Abdullah Cengiz Makas, hoş geldiniz.

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN – Karma Komisyonumuz, bugün kamu denetçisi adaylarını, öz geçmişlerini ve kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerini alabilmek adına ve zaten Komisyonunda oluşan kanaatleri daha da güçlendirip pekiştirmek adına sizi beş dakikalık bir sürede dinlemek istiyoruz.

Buyurun.

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum ve Komisyonumuzun çok değerli üyelerine, siz sayın milletvekillerimize de saygılarımı sunuyorum.

Abdullah Cengiz Makas, Amasyalıyım, 1969 doğumluyum.

Çok kısa hemen eğitimimi arz edeyim: Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümünden mezun oldum ve eğitimimi hep ekonomi üzerine ve finans üzerine yaptım. Şu anda İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktoram bitmek üzere, ekonomi ve finans üzerine.

1987 yılından bu yana Ankara'da yaşıyorum. Çeşitli kamu kurumlarında hizmet etme imkânım oldu: Maliye Bakanlığında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Başbakanlıkta, Sermaye Piyasası Kurulunda, en son, Başkan Yardımcısı ve Kurul Başkan Danışmanlığı görevinde bulundum. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası TAKASBANK Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevinde de bulundum dört yıl kadar. Şimdi, en son, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğünde finanstan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görevime devam ediyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hayırlı, uğurlu olsun.

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Çok sağ olun.

Beş dakikalık tabii bir süre olunca... Ben devam edebilirim. Bilmiyorum, usul nedir? Sorup...

BAŞKAN – Yani beş dakikayı dilediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Biz sizi...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Nereden icap etti, nereden aklınıza düştü böyle bir kurumda çalışma talebi ediyor olmak?

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Öteden beri zaten ilgim vardı. Kanun çıkarken de takip ettim. Daha çok kamu denetçiliğinde, ombudsmanlıkta farklı mesleklerden, farklı disiplinlerden karma bir komisyonun çok daha verimli bir çalışma ortaya koyacağını düşünüyorum. Çünkü ne kadar farklı disiplinler bir olayı değerlendirirse oradan çok daha doğru sonuçlar çıkacağına inanıyorum. Onun için de hani genelde hep hukukçular ilgi gösterir ama benim özellikle zaten ilgim vardı. Tabii, bir de işin benim açımdan en ilgi çekici yanı, daha genel, yani hukukun genel prensipleri ve insan hakları çerçevesinde bir değerlendirme yapacak bir kurum, dolayısıyla anayasal bir kurum, yeni bir kurum. Burada sanki katkımın olacağını düşündüm ve aday oldum. Takdir tabii ki sayın milletvekillerimizindir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ben çok teşekkür ediyorum efendim.

Zatıalinizin soruları varsa veya...

BAŞKAN – Sayın Metiner...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bu kamu denetçiliğini siz bürokratik bir görev olarak mı değerlendiriyorsunuz, yoksa kamuyu kamu adına denetleyebilecek, şahiden denetleyebilecek, gerektiğinde sorgulayabilecek bir makam olarak mı görüyorsunuz? Tercihiniz hangisinden yana olur?

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tabii ki çok farklı bir kurum. Herhangi bir bürokratik görev değil bu. Bu hem manevi sorumluluğu açısından da çok önemli bir görev. Halkımız adına, milletimiz adına kamu görevlilerinin tasarruflarını denetlemek. Dolayısıyla, hem bürokrat olacaksınız, bürokrat bir tavrınız olacak hem de bu görevi yapacaksınız, bu mümkün değildir. Dolayısıyla o gömleği kesinlikle çıkarmanız lazım. Daha yukarıdan bakmanız lazım ve millet adına, halk adına, halkın hem sorunlarını hem de menfaatlerini koruma adına çok daha sorumluluk bilinciyle hareket etmeniz gerekir. Dolayısıyla ben de öyle bakıyorum ve çok şerefli bir görev benim açımdan eğer takdir buyurursanız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Hayırlı olsun.

ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Efendim, saygılar sunuyorum, ben çok memnun oldum tanıştığımıza.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Sayın Adnan Özen, hoş geldiniz.

Bugün, Karma Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu denetçisi 15 adayımızı, var olan kanaatleri biraz pekiştirmek adına sizleri bir de beş dakika böyle dinlemek istedik, öz geçmişiğinizden ve kamu denetçiliği görevinden bizlere düşüncelerinizi aktarabilirsiniz diye düşündük.

Tekrar hoş geldiniz.

Buyurun.

ADNAN ÖZEN – Teşekkür ederim.

Sayın Komisyon Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Huzurunuzda kamu denetçiliğine neden ve niçin talip olduğumu izah etmeye çalışacağım.

CV’ mde de belirttiğim gibi, Kamu Denetçiliği Kanunu’nun 10’ uncu maddesinde tercihen hukuk fakültesi lisans olarak, 7’ nci maddesinde de başdenetçinin bir denetçiyi çocuk haklarına yönelik olarak görevlendirmesi hususu beni motive etmiştir çünkü on iki senelik hukuk müşavirliği, on beş yıl da Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun değişik kademelerinde çocuk yuvaları, yetiştirme yurtlarında yöneticilik ve eğitim uzmanlığı yaptım.

Efendim, biliyorsunuz, sizlerin de malumu olduğu üzere 1982 Anayasası’nda yetkilerin düzenlenmesinde atanmışlar ve seçilmişler arasındaki düzenleme, atanmışlar lehine düzenlenmiş olup bu da millî iradenin gerçekleşmesi hususunu engellemiş ve zaman zamanda inkitaya uğramıştır. Seçilmişlerin, son günlerde yapılan olumlu değişikliklerle, kamu yönetimi anlayışı ve kamunun yeniden yapılandırılması hususunda hep demokratik ve hukuk devleti eksenli çalışmalar yaptığını memnuniyetle görmekteyiz. Bilgi Edinme Kurulunun, Etik Kurulun oluşturulması, son günlerde de 12 Eylülde referandumla Anayasa’ mızın 74’ üncü maddesi ve 6328 sayılı Yasa’yla da bildiğiniz üzere Kamu Denetçiliği Kurumu ihdas edilmiştir. Devletle vatandaş arasında sağlıklı, etkin ve bağımsız bir iletişim kanalının oluşturulması ihtiyacı hasıl olmuştur. Bugün bizdeki adı “kamu denetçiliği”, Avrupa’ daki adıyla “ombudsmanlık” kurumu yaklaşık zannedirim 130’ a yakın ülkede uygulanmakta, daha önceki, 2006’ da yapılan Anayasa değişikliği, Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa’ ya aykırılık nedeniyle iptal edilmişti, 12 Eylül referandumunda kabul edildi.

Efendim, devletin kamu ajanları devlette hatalarını genelde kabul etmezler veya hatalarını örtbas etme eğilimindedirler. Bunun için de tam zamanı, işte şahısların, bireylerin bir sığınacak limana ihtiyacı var, bu da ombudsmanlık kurumu. Bunun için de bu kamu denetçiliğine talip olan şahısların genel nitelikleri, kriterleri, bürokratik tecrübeye sahip, vatandaşla rahat, kolay iletişim kurabilme özelliklerini haiz olması gerekmektedir. Ben de bu vesileyle aday olmuş bulunmaktayım. Ayrıca Alt Komisyon üyelerine de bir teşekkür borçluyum bizi aday olarak seçtikleri için.

Teveccühünüz için teşekkürlerimi sunuyorum. Tekrar hepinize saygı ve hürmetlerimi teyiden istirham ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özen, biz de gerçekten bu güzel sunumunuz için -diyeyim- biz size teşekkür ediyoruz. Hayırlı olur inşallah diyoruz, sağ olun.

ADNAN ÖZEN – İnşallah, saygılar, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Arif Dülger, hoş geldiniz.

ARİF DÜLGER – Hoş bulduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – Malumunuz, kamu denetçiliği aday adayları içerisinde 15 adayımızı Alt Komisyonumuz belirledi. Siz de bu 15 kişinin içerisinde sizsiniz.

Bugün de Karma Komisyonumuzun değerli üyeleriyle sizlere beşer dakikalık bir süre içerisinde kendinizden ve kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi bizimle paylaşmanız için sizi davet etmiş bulunuyoruz.

Buyurun.

ARİF DÜLGER – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekillerim, Arif Dülger, 1963 Kırklareli doğumluyum. İstanbul’da Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden 1985’te mezun oldum. 1988 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğüne Müfettiş Yardımcısı olarak intisap ettim. Gerekli aşamaları geçtikten sonra müfettiş ve başmüfettiş olarak fiilen on altı yıl görev yaptım. Hâlen yine aynı kurumda, Vakıflar Genel Müdürlüğünde Vakıflar Meclisi üyesiyim. Vakıflar Meclisi, kurumumuzun en üst karar organıdır. Yaklaşık yirmi beş yıldır memuriyet hayatım var ve bu yirmi beş yıllık zaman dilimi içinde gerek vatandaşlarımız gerek vakıf ilgilileri ile ilgili çeşitli incelemeler, soruşturmalar yaptım. Bu vazifeyi yaparken tamamen hiçbir ırk, düşünce ve cinsiyet ayrımı yapmaksızın böyle bir hak ve adalet anlayışı içinde çalıştım. Bu Kamu Denetçiliği Kurumunun da bu anlayışa mutabık düştüğünü görünce burada daha iyi bir vazife yapabileceğimi ve faydalı olabileceğimi düşündüğüm için müracaatımı yaptım. Takdir sizlerindir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Metiner.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Dülger, yanlış hatırlamıyorsam sizin başkaca çalışmalarınız da var. Sadece bürokratik vazifelerinizi anlattınız. Komisyon üyelerinin sizi yasa hayatınızla ilgili olarak da tanıyabileceğini kendi adıma varsayıyorum. Bu yönünüze de bir parça dikkat çekerseniz kendi adıma seviniyim kayıtlara geçmesi açısından.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Metiner.

Buyurun.

ARİF DÜLGER – Teşekkür ederim.

Sayın Vekilim, bir hususa işaret ettiniz, ben de bunu anlatmaya çalışayım. Ben 1980’li yıllardan itibaren edebiyatla da ilgilenmekteyim. Vakıflar Genel Müdürlüğü tabii, vakfa hizmet eden bir kurum, hayra vesile olmayı amaç edinen bir kurum. Ben edebî çalışmalarımı da bu istikamette hayra vesile olmak ve insanların mutluluğu ve hayrına sebep olabilmek için edebiyatla da ilgilendim. Yayınlanmış sekiz tane kitabım var, daha çok şiirle ilgileniyorum. Bir adet de deneme kitabım var. Çeşitli dergilerde zaman zaman dergiler çıkardık bir grup arkadaşımızla. Bu tabii ki bir gönül, sevda işi -bildiğiniz gibi- yazı işi, bulaşan bir daha kurtulamıyor, ben de bu çalışmalarımı hâlen devam ettirmekteyim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz. Hayırlı olmasını diliyoruz biz de. Sağ olun.

ARİF DÜLGER – Sağ olun, efendim, ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gülümser Erdem, hoş geldiniz efendim, buyurun.

GÜLÜMSER ERDEM – Hoş bulduk, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Malumunuz, kamu denetçisi 15 adayın içerisinde Alt Komisyonumuz sizi değerlendirdi. Bugün de Karma Komisyonumuzun üyeleri, adaylarımızı beşer dakikalık bir süre içerisinde hem kendileriyle ilgili var olan kanaatleri pekiştirmek adına hem de kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi öğrenebilmek adına sizi davet ettik.

Buyurun efendim.

GÜLÜMSER ERDEM – Efendim, CV’ m geçiyor gördüğüm kadarıyla, yine de adımları söyleyeyim, Gülümser Erdem. 1966 Artvin Şavşat doğumluyum. İlk, orta, lise tahsilimi Malatya Doğanşehir’ de tamamladım. 1987’ de Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesini bitirdim. Yirmi beşinci yılımı çalışıyorum kamu hizmetinde, on altı yıldır idarecilik yapıyorum. Eğitim ve yönetim denetimi alanında yüksek lisansımı tamamladıktan sonra boş durmamak için de birçok alanda kitap yazdım, onlar üzerine çalıştım, ulusal ve uluslararası bildiriler yayınlamaya çalıştım, onlar da basıldılar.

“Kamu denetçiliğine niye aday oldum?” sorusu bence gelir ve ben şöyle düşündüm: Benim işim insanla ilgili, insanla ilgili uğraşıyorum ve diyorum ki yüzde fazla ülkede bu iş yapılmış ve başarıya ulaşırsa bizim ülkemizde de hakkaniyetle yapılacağına ve başarıya ulaşacağına inanıyorum. İnandığım için ben aday oldum ve şöyle düşünüyorum ki: Sulhla halledilemeyecek hiçbir şey yoktur dünyada. Önemli olan, başkalarına saygı duymak, sözlerine değer vermek, onlarla empati yapmak ve bunun neticesinde mutlaka, mutlaka başarıya ulaşılacaktır. Yani kısaca şunu düşünürüm ki: İdareyle vatandaş arasında, adaletle hakkaniyet arasında bir köprü oluşturabileceğime inandığım için de burada canı gönülden çalışabileceğime de inanıyorum ve o yüzden de aday olmaya karar verdim. Takdir sizlerindir, eğer ki takdir gördüğü takdirde mutlaka elimden geleni yapacağıma inanıyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

GÜLÜMSER ERDEM – Sorusu olan?

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) - Soruya mahal kalmadı.

GÜLÜMSER ERDEM – Tabii, şu da var efendim: Sizler gibi değil ama biz öğretmen menşeli olduğumuz için malum biraz daha fazla çenemiz düşük olabiliyor.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Henüz daha süreniz var yani biz beş dakika sizi dinleyebiliriz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İçimizde öğretmen menşeli olanlar var.

GÜLÜMSER ERDEM – Evet, şimdi, ben şuna da çok fazla inanıyorum, sivil toplum örgütlerinde de kendi çapımda çalıştığım için şöyle düşünüyorum: Bir kapıyı aşındırmak için çok fazla engel varsa insanlar geriye kaçıyor. Eğer size rahat ulaşabiliyorlarsa işte o zaman o sorunu çözemezseniz bile -ki ben idareciliğimde bunu görüyorum, binlerce velim geliyor- onu karşınıza alıp ilgilenmeniz, sorularına empati yapmanız, onları çözmek için gayret göstermeniz bile birçok olumlu yönden size atılan okları tamamen tersine çeviriyor ve daha sempatiyle, daha ılımlı bir şekilde geriye dönüyor. Bunun için ben diyorum ki: İnsanlarla konuşmak, muhabbet çok şeyi çözer.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyoruz.

GÜLÜMSER ERDEM – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başarılar diliyoruz, hayırlı olsun diyoruz. Çok sağ olun.

GÜLÜMSER ERDEM – Saygılar efendim.

BAŞKAN – Sayın İrfan Bulut, hoş geldiniz.

İRFAN BULUT – Hoş bulduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – Malumunuz, Alt Komisyonumuz, sizi 15 kişilik kamu denetçisi adayları listesinde değerlendirdi. Bugün de Karma Komisyon üyelerimizle beraber 15 adayımızı beşer dakikalık süre içerisinde hem kendileriyle ilgili var olan kanaati pekiştirmek hem de kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerini öğrenebilmek adına sizleri davet ettik.

Buyurun efendim.

İRFAN BULUT – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, zatialinizi ve Sayın Komisyon üyelerini ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

İRFAN BULUT – Efendim, ben 1964 doğumluyum. Üniversite olarak Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümünden 1986 yılında mezun oldum. Maliye Bakanlığında sekiz yıl vergi denetmeni olarak görev yaptım. Burada ağırlıklı görevimiz vergi incelemeleriydi. Daha sonra, Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna kontrolör olarak geçtim, burada dört yıl Teftiş Kurulu Başkanlığı yaptım. Geçen yıl çıkarılan bir kanunla bu birimi kaldırdık. İki yıldır da Strateji Geliştirme Daire Başkanı olarak görev yapmaktayım. Üniversiteden sonra, 93 yılında Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde kamu yönetimi bölümünde yüksek lisans yaptım. O sırada bu ombudsmanlıkla tanışmış oldum. Daha sonra, bu konuda çıkan yayınları takip ettiğim, ilgi alanıma giren bir konu olduğu için bunları izliyorum.

Ben, bürokraside çok değişik görevlerde bulundum, şunu öğrendim ki kurumlarda değişimi gerçekleştirmek bazen zor olabiliyor. Bu nedenle, kurumun başlangıcında çok iyi bir başlangıç yapılırsa, iyi bir sistem kurulursa bundan sonra bu sistemin halka daha faydalı olacağına inanıyorum. Bu nedenle de işleri çok iyi yapmak gibi bir düşüncem var. Bu açıdan kuruma son derece faydalı olacağıma inanıyorum.

Kurumun Komisyonla ilişkisi, malumaliniz, kanunda sadece başdenetçi adaylarını ve denetçileri seçmek değil, yılda bir defa Kamu Denetçiliği Kurumu yaptığı faaliyetlerle ilgili rapor hazırlayıp Komisyona sunmak durumunda. Komisyon da bu raporda kendi görüş ve kanaatlerini de ilave ederek Genel Kurula sunuyor. Dolayısıyla, Komisyonun bir gözetimi altında âdeta çalışıyor kurum. Bu itibarla, hazırlanacak olan raporlar konusunda da müktesebat açısından oldukça yeterli olduğumu düşünüyorum çünkü gerek Kurumunuzda hazırlanmış olan stratejik planın hazırlanmasında gerekse daha sonraki dönemlerde her yıllık faaliyet raporlarının hazırlanması da bizzat benim dairem tarafından üstlenildi. Bu itibarla, kuruma oldukça faydalı olacağıma inanıyorum, bu amaçla talip oldum. Takdir Sayın Komisyonundur, sayın yetkililerindir.

Eğer bir soru varsa arz etmek isterim.

BAŞKAN – Sorusu olan arkadaşımız varsa, vaktimiz de var.

İRFAN BULUT – O zaman ben soru olarak şunu arz etmek istiyorum. Malumaliniz, Hükümetimizin 2023 vizyonu var. Bu vizyona bir de ombudsmanlıkla ilgili, Kamu Denetçiliği Kurumuyla ilgili bir vizyon konulmasını ve gerek iktidarıyla gerek muhalefetiyle son derece örnek bir kurum oluşturulmasını canı gönülünden temenni ediyorum. Ancak kurumların başarısı, o kurumlardaki karar organında bulunan insanların başarısıyla, çalışkanlığıyla, vizyonu ile doğru orantılı olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, iddiası, hedefleri, heyecanı olmayan kimselerin çok fazla kurumlara katkısı olacağını düşünmüyorum. Bu nedenle, özellikle kuruluşunda çok ciddi bir çalışma gerektirdiğini görüyorum çünkü yakın zamanda, dokuz ay içerisinde yönetmeliklerin çıkması gerekiyor. Dokuz ay sonra -ki bu 30 Mart itibarıyla başlayacak- başvurular alınması gerekiyor. Bu yönde ciddi bir çalışmanın yapılması gerekiyor. Bu amaçla eğer görev tevdi edilirse en iyisini yapmaya çalışacağım. Bunu arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz. Hayırlı olsun.

İRFAN BULUT – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Lütfü Şahsuvaroğlu, hoş geldiniz efendim.

LÜTFÜ ŞAHSUVAROĞLU – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN – Malumunuz, Alt Komisyonumuzun yapmış olduğu seçimde 15 kamu denetçi adayının arasında yer aldınız. Bugün de Karma Komisyon üyelerimiz kendilerinde var olan öz geçmişinizdeki bilgileri pekiştirmek adına ve kamu denetçiliğiyle ilgili sizin düşünce ve fikirlerinizi de öğrenebilmek adına sizleri davet ettik. Beş dakikalık süre içerisinde bizimle bunları paylaşırsanız çok teşekkür ederiz.

Buyurun.

LÜTFÜ ŞAHSUVAROĞLU – Çok teşekkür ederim.

Ben, Hüseyin Avni Bey' in dediği gibi, milletin Kâbe'si olan Medisi temsil eden heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Bu kurul ve arkasından oluşacak kurumun memleketimize, milletimize ve bütün insanlığa hayırlar getirmesini diliyorum.

Bu kurul özellikle önemli, insan hakları bakımından ve vatandaşın devletle olan ilişkisi bakımından önemli.

Ben öz geçmişimle ilgili fazla teferruata girmeyeceğim. Birçok sivil toplum örgütü başkanlığı yaptım; devletin, bürokrasinin her kademesinde bulundum; sivil toplum ve devlet arasında birçok münasebette bulundum; çok gazete ve dergi çıkardım; bu arada da birçok yasanın hazırlığında bulundum; doktora tezim de Avrupa Birliğiyle alakalı olduğu için orada -o zaman Avrupa Ekonomik Topluluğuydu- mevzuat uyumu ve organizasyon bakımından çalışmalarda bulundum. Malumalınız, hukuk sadece mevzuattan ibaret değildir; her organizasyon, mevzuatının yanında bir de ilişkiler ağıdır Habermas'ın iletişimsel eylem kuramında belirttiği gibi. Bu iletişimle ilgili yani gazetecilik tecrübem, sivil toplum tecrübem ve bürokrasideki tecrübemle, özellikle devlet ve millet arasındaki ilişkiler bakımından yapılacak çok şeyin olduğunu düşünüyorum. Milletimizin ve devletimizin bekası bakımından da bu kurul inşallah hayırlı çalışmalar yapar.

Bundan önce Mera Kanunu'nun hazırlanmasında, tarımla ilgili birçok mevzuatın hazırlanmasında bulundum. Özellikle Yazarlar Birliği Başkanlığı döneminde Uluç Gürkan ve Oltan Sungurlu Bey' le üçümüz oturup RTÜK'ün kanununu beraber hazırladık. Buna benzer tecrübelerim var. Bunu heyetinizle paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Sorusu olan arkadaşımız varsa vaktimiz var.

Buyurun.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sevgili üstat, zatiyelerinizi tanıyoruz ancak öyle bir giriş yaptınız ki gerçekten, siz, Hüseyin Avni Bey gibi Medisin Kâbe olduğuna inanıyor musunuz?

LÜTFÜ ŞAHSUVAROĞLU – Tabii, bir metafor; bizim beş vakit yönümüzü döndüğümüz Kâbe'yi kastetmiyor şüphesiz. Millî egemenlik hasleti bakımından bir vecizedir ve saygıyla anarım.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Çok teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

LÜTFÜ ŞAHSUVAROĞLU – Ben teşekkür ederim, başarılar dilerim.

BAŞKAN – Hayırlı olsun, hayırlı olmasını temenni ediyoruz, çok sağ olun.

Sayın Mehmet Elkatmış, hoş geldiniz.

MEHMET ELKATMIŞ – Saygılar sunuyorum, sağ olarsınız.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, Değerli Milletvekilimiz...

MEHMET ELKATMIŞ – Estağfurullah.

BAŞKAN – Malumunuz, 15 kişilik kamu denetçiliği adayı seçiminde Alt Komisyonumuz sizi de uygun gördü ve bizler de Karma Komisyon üyeleri olarak, bugün, sizleri, bir kez de zaten var olan kanaatleri pekiştirmek adına davet ettik. Siz de yıllarca bu konuda emek verdiniz Parlamento çatısı altında, hem bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilmek adına sizleri davet ettik.

Tekrar hoş geldiniz. Buyurun efendim.

MEHMET ELKATMIŞ – Çok teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii, kendimizi tanıtabileceğiz, CV'miz önünüzde duruyor ama niçin ben bu şeye başvurduğum, onu ifade etmek istiyorum kısaca.

Bu kurumun kurulmasında biraz katkımız oldu âcizane çünkü İnsan Hakları Komisyonu Başkanlığı yaptığım dönemde, bizde olmadığı için, Avrupa Birliği de bunu şart koştuğundan dolayı ve kısa dönemli ulusal programda da Türkiye taahhütte bulundu ama bir türlü de çeşitli nedenlerle -sizin de bildiğiniz nedenlerle- gerçekleşmediği için bu kurum, bendenizi Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi hep Avrupa'daki toplantılarına davet etti.

Tabii, ilk defa 2000'li yıllarda Hikmet Sami Türk Bey'in Adalet Bakanlığı döneminde kanun hazırlandığında bu biraz yadırgandı yani "Nedir bu ombudsmanlık?" filan diye, kimse de bilmiyordu. Dolayısıyla, öyle kamuoyunda bir soğuk karşılandı, kamuoyu da bilmiyordu ama ben bunu incelediğimde, bizi toplantılara devamlı -ilk defa 2003 yılında Varşova'daki ombudsmanlar

toplantısına- davet ettiklerinde inceledim. Gördüm ki bu bizden giden bir kuruluş, kurum. Bizden almışlar Batılılar ama kendi patentlerini... Özellikle İsveç'te 12'nci Şar'l'la birlikte başlamış. "Demirbaş Şar'l" malum, onun hikâyesini biliyorsunuzdur mutlaka. Çok zaruri bir kurum olduğuna inandım.

Bizim geçmişte de -şöyle incelediğimizde- her köyümüzde -sizlerin de bildiği gibi- mahallede, kasabalarda, işte "ak saçlı" dediğimiz, işte "akil insanlar" dediğimiz kişiler bu işleri hallediyorlar, bir yerde ombudsman görevi görüyorlardı. İşte esnaflar arasında ahilik teşkilatı bir ombudsmandır neticede. Genişçe bir araştırma yaptım. O zaman Komisyon Başkanı olarak YÖK'e ve bütün üniversitelere yazı yazdım; bu konuda ne kadar tez filan varsa hepsinin şeylerini aldım, onları inceledim. Dolayısıyla, hazır gittik oraya ve orada çok iyi neticeler aldık. İlk defa Avrupa Konseyiyle birlikte Avrupa Başombudsmanı, o zaman Avrupa Konseyi İnsan Hakları Yüksek Komiseri Robles diye makul bir arkadaş vardı, başombudsman da hâlâ o; Nikiforos Diamandouros, o da makul bir insan. "Türkiye'de bunu kamuoyuna mal etmek için beraber bir aktivite yapalım." dedim. Kabul ettiler, memnun oldular, "Zaten biz de böyle bir şey bekliyorduk." dediler. Nevşehir'de, kendi seçim bölgemde -onlara turistik bir yönden de tanıtmak için- dört gün sürdü, sekiz oturma hâlinde bir ombudsmanlık semineri yaptık. Tabii, zaman olmadığı için bunun detayına girmek istemiyorum. Çok memnun kaldılar. Tabii, iyi de bir tatil yaptırarak kendilerine. Masrafını da onlar çektiler ve "Biz Türkiye'de böyle bir birikimin, entelektüel bir birikimin olduğunu tahmin etmiyorduk, çok şaşırдық, çok da memnun olduk. Bunu bir daha yaparsanız çok memnun oluruz, yine masrafını biz çekelim." dediler. "Memnuniyetle." dedik. "O zaman bir üniversiteyi de içine katın, Bilgi Üniversitesini katarsanız memnun oluruz." dediler. "Peki." dedim. Yunanistan ombudsmanı var, Camillis diye bir genç anayasa profesörü, uzun zamandır hâlâ belki odur, bilemiyorum. "O da işin içinde olsun." dediler. "Tabii." dedik. Yine masrafını onlar çekti. Bu sefer İstanbul'da, ilk gün Dolmabahçe Sarayı'nda olmak üzere, ikinci gün ve üçüncü gün Bilgi Üniversitesinde, yine bu seminere, sekiz-dokuz başlık hâlinde, Türkiye'de bu konularda birtakım, hepimizin bildiği, işte Hikmet Sami Türk Bey, Burhan Kuzu Bey, işte Yaşar Yakış Bey olmak üzere, yüksek yargı organları hepsi katıldılar. Anayasa Mahkemesi Başkanı o zaman Sayın Mustafa Bumin ve üyelerinden, Danıştay, Sayıştay hep katıldılar ve tabii, Meclisimizden de dış komisyonların başkanları olmak üzere, yani bu şeyin oluşmasında âcizane bir katkımız oldu, birikimimiz oldu. Ben istedim ki yani bu katkımızı, bu birikimimizi ve bu kuruluşun da yani bu kurumun da zarureğine gönülden inanıyorum. Şimdi, bizden giden bir kuruluş, onun hikâyesi uzun. Bizim de karınca kadarınca bir katkımız olur belki diye talip oldum; tabii, takdirler ne olur bilemem. Hayırlısı olsun diyorum. Ama bugün yüz yirmi beş ülkede benim tespitlerime göre bu kuruluş var, sadece maalesef bizim kuruluşumuz olmasına rağmen bizde yok; bu çok büyük bir eksiklik. Uzun yıllar avukatlık yapmam dolayısıyla biliyorum, hepimiz de, sizler de biliyorsunuz, maalesef yargı çok ağır işliyor. Bugünlerde de çok masraflıdır aslında yargı. Her zaman da doğru karar vermiyor. En son yapılan bir kamuoyu yoklamasında -başından da izlediğimiz gibi- en güvenilir olmayan kuruluş yargıdır. Nitekim, ben İnsan Hakları Komisyonu Başkanırken bize gelen şikâyetlerde de yüzde 30-yüzde 40'a yakın yargıdan şikâyet vardı, birinci sırayı yargı alıyordu; tabii, yapacağım bir şey yoktu.

Katkım olsun diye ben bu konulardaki birikimimiz ve bu kuruluşun zarureğine inandığım için -geç kalındığına da maalesef ona da çok hayıflanmıştım- onun için aday adayı oldum. İnşallah, hayırlısı olsun memleketimiz, milletimiz hakkında.

BAŞKAN – İnşallah.

MEHMET ELKATMIŞ – Bilmiyorum soru filan varsa...

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz, sağ olun. Hayırlısı olur inşallah.

MEHMET ELKATMIŞ – Teşekkür ederim. Başarılar diliyorum, kolay gelsin.

BAŞKAN – Sayın Muhittin Mihçak, hoş geldiniz.

MUHİTTİN MIHÇAK – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Malumunuz, Alt Komisyonumuzun tespit ettiği 15 kamu denetçisi adayı içerisinde zıtlıklarınız da var. Bugün de Karma Komisyon üyelerimiz, beş dakikalık süre içerisinde, öz geçmişinizle ilgili ve kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi öğrenerek, zaten var olan kanaati pekiştirmek adına sizleri davet ettik.

Buyurun efendim.

MUHİTTİN MIHÇAK – Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargıda kırk yılı aşkın süre değişik aşamalarda hâkimlik görevini yaptıktan sonra, Yargıtay Onursal Daire Başkanı olarak hizmetimin sonunda emekli olmuş durumdayım. Yaptığım hizmetleri -öz geçmişimde Yargıtay Başkanlığının sicil özetinde açıklanmakla birlikte- kısaca açıklamak istiyorum.

Asiye ceza hâkimliği, ağır ceza başkanlığı, Adalet Komisyonu Başkanlığı, adalet müfettişliği, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanlığı, Ankara Adalet Komisyonu Başkanlığı görevlerini yaptıktan sonra, kırk altı yaşında Yargıtay üyeliğine seçildim. Yargıtayda Yargıtay Ceza Dairesi Başkanı olarak görev yaptım. Görev yaptığım süreç içerisinde görevimi, insan haklarına, ifade hürriyetine, hukukun üstünlüğü kurallarına uygun şekilde yaptığım inancındayım. Bu süreç içerisinde Yargıtay Dergisi'nde mesleki çalışmalarım yayınlanmış ve bu yayınlar uluslararası dergilerde de dikkate alınmıştır. Ayrıca, görev aldığım komisyon sonucu "Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ve Teşekkül Oluşturmak Suçları" adlı eserim yayınlanmış olup hâlen bu eserimi güncelleştirme çalışmalarına devam etmekteyim.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2010 yılında halk oylaması sonucu kabul edilmiş ve Anayasa'mızdaki yerini almıştır. Anayasa'nın amir hükmü uyarınca 14/6/2012 tarih, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu kabul edilmiş, 28/6/2012 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı, bağımsız ve etkin şikâyet mekanizması yoluyla kamu hizmetlerinin insan haklarına ve adalete uygunluğu yönünden hukuka ve hukukun üstünlüğü kurallarına uygun olarak hakkaniyet çerçevesinde araştırma ve inceleme yapip idareye bildirmek üzere Kamu Denetçiliği Kurumunun oluşturulmasını sağlamaktır. Oluşturulacak bu kamu denetçiliği ile kamu hizmetlerinin bağımsız ve etkin şikâyet mekanizması yoluyla denetimi sağlanmış olacak ve kamu hizmetleri şeffaflaşmış bulunacaktır. Kamu hizmeti verenler de kendilerinin eylem ve işlemleri, tutum ve davranışları nedeniyle bağımsız ve etkin şikâyet mekanizması sonucu oluşturulacak Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından denetleneceğini düşünerek yapacakları hizmeti daha hassas ve daha dikkatli oluşturma gayretine gireceklerdir. Bu şekilde kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde kişi hak ve hürriyetleri daha öne çıkartılmış olacaktır.

Tecrübeli bir hukukçu olarak kanaatim, kamu hizmetlerinin denetiminde oluşturulacak Kamu Denetçiliği Kurumunun hayata geçirilmesiyle Türkiye Cumhuriyeti daha yüksek standartlara ulaşacaktır. Ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, bana bu açıklama ve açıklamayı yapma fırsatını verdiğiniz için hepinize teşekkürlerimi en içten saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Mihçak, biz de teşekkür ediyoruz, sağ olun. Hayırlısı olur inşallah.

MUHİTTİN MIHÇAK – Sağ olun. İyi günler efendim.

BAŞKAN – İyi günler, çok sağ olun.

Sayın Musa Sivacioğlu, hoş geldiniz efendim.

MUSA SIVACIOĞLU – Hoş bulduk Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

Bugün, Karma Komisyon üyeleriyle beraber, Kamu Denetçiliği Alt Komisyonumuzun seçmiş olduğu 15 kamu denetçisi adayımızı beşer dakikalık süre içerisinde dinlemeyi arzu ettik. Sizi de bu çerçevede davet ettik.

Sayın Milletvekilimiz, Değerli Arkadaşımız; buyurun efendim.

MUSA SIVACIOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öz geçmişi herhâlde malumunuzdur, isterseniz ben şöyle kısaca şey yapayım.

1955 Kastamonu doğumluyum. İlkokula, çok uzak bir köyünde, İhsangazi ilçesinin bir köyünde 1'inci sınıfa başladım. Daha sonra da ilçeye gelerek geriye kalan dört yılımı tamamladıktan sonra bir yatılı okul imtihanına girerek Ankara'da öğrenimime başladım, lise eğitimimi burada tamamladım. Bilahare Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine girdim. Orada medeni hukuk dalında "master"ımı tamamladım. Aynı yıllarda Gazi Üniversitesi Fransızca Bölümüne girdim, orayı da bitirdikten sonra 79 yılında hâkimlik ve savcılık sınavına girerek onu kazandım. Muhtelif yerlerde hâkimlik ve savcılık yaptım. Askerliğime de Polatlı Topçu ve Füze Okulu'nda başlayarak, Genelkurmay Adli Müşavirliği, 4'üncü Kolordu Askerî Mahkemesinde tamamlayarak yeniden sivil görevime başladım. Adalet Bakanlığına 1988 yılında tetkik hâkimi olarak geldim, uzun yıllar orada çalıştım, genel müdür yardımcılığı yaptım. Adalet Bakanlığında bir kere 1987-1988 yıllarında Fransa'ya gittim. 1991-1992'de de Avrupa Birliği hukuku üzerine "master" seviyesindeki bir eğitimimi Brüksel'de tamamladım. Oradan döndükten sonra biraz da akademik çalışma yapayım dedim, birkaç tane alanda çalıştım. "Kadın-Erkek Eşitliği" yayınlanmış bir eserim, "master" tezim yayınlandı.

Adalet Bakanlığında iken... Belki de burası önemli, diğer arkadaşlara da herhâlde söylemediği hâlde sorulmuş: "Niye kamu denetçiliği? Buna niye müracaat ettiniz?" Çok haklı bir soru. Zaten asıl sühemiz, asıl konumuz da bu. Ben Adalet Bakanlığında iken ceza hukukunda uzlaşma sözleşmesi imzalandı. Biz Avrupa Konseyinin üyesi olduğumuz için orada o sözleşmenin bütün çalışmalarına ben

katıldım Strazbourg'daki toplantılara. Bir yerde ceza hukukunun özelleştirilmesi gibi bir müesseseyi aldık, çok da güzel oldu. Şu anda iyi çalışıyor mu çalışmıyor mu, o kısmını şey olarak bilemiyorum ama uzlaşma konusu çok çok güzel oldu.

Onun dışında, bir de Meclisimiz ara buluculukla ilgili, özel hukuk alanını ilgilendiren Arabuluculuk Kanunu'nu çıkardı, o da çok güzel oldu. Henüz işlerlik kazanmadı, Adalet Bakanlığı onların sicillerini falan tutacak. Bu iki müessese, ceza hukuku alanında uzlaşma ve özel hukuk alanında da ara buluculuk müessesesi, gerçekten, bizim çok yakındığımız yargının yükünü azaltacak diye düşünüyorum iyi işletebildiğimiz takdirde.

Şimdi de idareyle vatandaşlar arasında meydana gelen birtakım ihtilafların yargıya intikal etmemesi adına... Bir yerde ben bunu şuna benzetiyorum: Sağlıkta, bir koruyucu hekimlik bir de "medikal tedavi" dediğimiz bir tedavi var. Eğer koruyucu hekimliğimizi biz iyi işletebilirsek, kişileri hasta etmeden o tedbirleri alabilirsek o zaman fazla bir sıkıntımız kalmaz. Aynı, hukuk alanında da daha mahkemelere intikal etmeden birtakım tedbirleri alabilirsek ben inanıyorum ki yargının yükü -ki zaten geciken adalet de adalet değil- büyük oranda azalacaktır.

Ben şöyle hissettim: Bu konuyu incelediğimde maddi bakımdan bir şey de getireceği yok benim statüm itibarıyla, emekliyim. Şöyle bir elbiseyi giydiğimde "Ya, bana bu oluyor." düşüncesiyle baktım, "Yararlı olabilirim." düşüncesine sahip oldum, onun için de buraya müracaat ettim. Takdir yüce heyetindir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Sivacıoğlu.

MUSA SIVACIOĞLU – Ben teşekkür ediyorum, kolay gelsin.

BAŞKAN – Hayırlı olur inşallah, çok sağ olun.

Sayın Sami Kalaycı, hoş geldiniz.

SAMİ KALAYCI – Hoş buldum efendim.

BAŞKAN – Malumunuz, siz de 15 kişi kamu denetçisi adayı olarak Alt Komisyonumuz tarafından seçildiniz. Bugün de Karma Komisyon üyelerimiz sizleri beşer dakikalık süre içerisinde hem öz geçmişlerinizle hem de kamu denetçiliğiyle ilgili düşünceleriniz varsa bunları öğrenebilmek, alabilmek adına davet ettik.

Buyurun.

SAMİ KALAYCI – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1958 yılında İstanbul'da doğdum. Üniversiteyi İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesinde bitirdim. Bir süre özel sektörde çalıştıktan sonra yarışma sınavları sonucu Ulaştırma Bakanlığı müfettiş yardımcılığına başladım, daha sonra müfettiş ve başmüfettiş oldum. Altı buçuk yıl kadar Başbakanlık Teftiş Kurulunun talebi üzerine Başbakanlık Teftiş Kurulunda görev yaptım. Başbakanlık Teftiş Kurulunun beni talep etmesinin nedeni, özelleşme kapsamındaki kuruluşların Başbakanlığa bağlanması ve Ulaştırma Bakanlığında Türk Hava Yolları gibi bir kurumun ve HAVAŞ gibi kurumun ayrılması nedeniyle bunların denetimleriyle Denizcilik Müsteşarlığının bizden ayrılması nedeniyle bu denetimleri yürüttüm. Bu arada, sayısal alandaki ilgim nedeniyle bu görev sürem uzatıldı ve devam ettim buradaki çalışmalara ve bankacılık alanında da denetimlerim oldu. Diğer pek çok kuruluştaki inceleme, araştırma, soruşturma yaptım. Yurt dışı sıramın gelmesi nedeniyle bir yıl Amerika Birleşik Devletleri'nde ulaştırma ve denetim alanlarında araştırmalarda buldum ve yurt dışından döndükten sonra Ulaştırma Bakanlığında göreve başladım. İç denetim müessesesi kurulurken benim yurt dışında denetim alanındaki çalışmalarım nedeniyle üst yönetimin ısrarlı talepleri üzerine iç denetime geçtim ve buranın başkanlık görevini 2007 yılı ortalarından bu yana sürdürmekteyim. Denetim alanında pek çok kurumda geniş bir tecrübemin olması ve birden fazla kurumu ilgilendiren denetimlerde koordinatörlük görevini yapmam nedeniyle bu bilgi birikimini, bu kurulacak olan kamu denetçiliği kurumuna yansıtmak arzusuyla başvuruda buldum.

Bizim klasik denetimlerde gördüğümüz eksiklik şuydu efendim: Şimdi, pek çok müfettiş, denetim elemanı vardır fakat yolsuzluklar bitmemektedir. Bunun temel nedenini Amerika Birleşik Devletleri'ndeki denetimlerim sırasında sorguladığımız zaman onlar "Sizin ülkenizde nasıl yapılıyor?" diye bana sordular. Anlatırken "Siz makamın takdiri olmadan bir işe başlayamıyorsunuz. Bağımlısınız, bağımsız değilsiniz." dediler. Ben bağımsız olduğumuzdan ısrarla bahsetmeme rağmen "Operasyonel olarak bağımsızsınız fakat siz bir mercinin kararı olmadan başlayamıyorsunuz ve raporlarınız geldikten sonra da bu merci onaylamadan işlem görmüyor, bu eksikliğinizi." dediler. Bunun üzerine ben ombudsmanlık müessesesi üzerinde durmaya başladım. Oradaki ombudsmanı da ziyaret ettim, Benji Brumberg diye ombudsmanı, oradan bilgiler de aldım. Yıllardır ilgileniyordum bu konuyla. Buradaki anayasal bir kuruluş yapısı altında olması ve incelemelerin kısa sürede sürececek olması ve vatandaşın şikâyeti üzerine insan hakları ve adalet anlayışı içinde bu konulara bir çözüm getirilecek olması ve en önemlisi şeffaflık sağlanacağı için raporların yayınlanacak olmasının idare üzerinde de bir

baskı meydana getirerekten daha düzgün yönetimler sağlanacağı inancım pekişti ve bu kuruma iyi hizmetler vereceğim inancındayım. Çok değişik kurumlarda bu alanda hizmetim olduğu için bu yeni hizmet yapılanması çerçevesinde de katkılarımla iyi olacağına inanıyorum efendim.

Sorularınız varsa cevaplamaya hazırım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Görebildiğim kadarıyla herhangi bir sorusu olan arkadaşımız yok. “Hayırlısı olur inşallah.” diyoruz, teşekkür ediyoruz.

SAMİ KALAYCI – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Sayın Serpil Çakın, hoş geldiniz efendim.

SERPİL ÇAKIN – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Malumunuz, alt komisyonumuz kamu denetçisi aday adaylarının içerisinde 15 adayımızı tespit etti, bunların içerisinde siz de varsınız. Bugün de Karma Komisyon üyelerimiz sizleri beş dakikalık süre içerisinde öz geçmişinizle ilgili ve daha çok aslında kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi alabilmek adına sizleri davet ettik.

Buyurun efendim.

SERPİL ÇAKIN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başkanımla ve değerli komisyon üyeleri, sizleri öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Serpil Çakın, 1968 Tokat doğumluyum. Tahsilimi Tokat'ta tamamladım, ilk, orta, lise ve 1985 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine girdim. Hukuk fakültesini bitirip Tokat'a geri döndüm ve avukatlık stajımı tamamladım. Bu sırada aynı zamanda vekil öğretmenlik yaptım. Daha sonra, evlenmem nedeniyle Ankara'ya geri döndüm ve Ankara'ya yerleştim. Öncelikle bir hukuk bürosunda sigortalı avukat olarak çalıştım, daha sonra da serbest avukatlığa geçiş yaptım. Belli bir zaman serbest avukatlık yaptıktan sonra büromu özel nedenlerle kapattım ve Emek İnşaat İşletme Anonim Şirketine geçiş yaptım. Burada da ticaret ve işletmeler şefi, avukatlık, hukuk müşaviri olarak görev yaptım. Serbest avukatlık dönemimde tüketici hakem heyetleri yeni kurulmuştu ve ombudsmanlığa yakın bir kurum olduğunu düşündüğüm, “tüketici ombudsmanı” olarak nitelenebileceğimiz tüketici hakem heyetinde de görev aldım. Evliyim, 2 çocuk sahibiyim. Meslek hayatım süresince de çeşitli sertifika programlarına katıldım, sivil toplum kuruluşlarında yer aldım. Ankara Bakıma Muhtaç Çocukları Koruma Derneği kurucu üyesiyim. Siyasete ilgim vardı, bu nedenle Adalet ve Kalkınma Partisinin Siyaset Akademisi kurslarına katıldım. KADER kadın sivil toplum kuruluşunun siyaset okuluna, İNTES sivil toplum kuruluşunun yine mevzuat seminerlerine katıldım. Son olarak da geçen yıl Barolar Birliğinin düzenlemiş olduğu bilişim hukuku kursuna katılarak sertifika aldım.

Burada bulunma sebebi, ombudsmanlığın ilk kanunlaşma sürecinden beri ilgi alanımda olması, bunun benim kişiliğime, kimliğime uygun olduğunu düşünmem. Çünkü yapısal itibarıyla ombudsmanlık idarenin farklı bir denetim şekli olacak ve ben de özellikle idarenin en etkin denetimlerinden biri olarak nitelenebileceğimiz idari yargının ya da yargı süreçlerinin içerisinde bulunan bir insan oldum. Deyim yerindeyse adliyelerin tozunu yuttuk ve orada uygulamadaki aksaklıkları ya da yavaşlıkları, insanlara bunların belirli bir maliyet getirmesini ve zorlanmalarını bire bir yaşayan kişi oldum. “Kürsünün diğer tarafındaki kişi” olarak niteliyordum kendimi. Adliyelerin tozunu yutan ve sahada olan bir kişi olarak da böyle bir kanun çıktığında bunun bana uygun olabileceğini, yapabileceğimi, burada olmam gerektiğini düşündüm ve daha sonra anayasal süreçleri tamamlanıp da Kanun'un 74'üncü maddesinde Anayasa'da temel bulup daha sonra da Haziran ayında kanunlaştığında başvurmaya karar verdim.

Herkese hayırlı olsun diyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz. Sorusu olan arkadaşım görebildiğim kadarıyla yok.

Teşekkür ediyoruz, hayırlı olmasını temenni ediyorum.

SERPİL ÇAKIN – Ben teşekkür ederim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Sayın Yaşar Ayşegül Oğuz Atabey, hoş geldiniz efendim.

YAŞAR AYŞEGÜL OĞUZ ATABEY – Teşekkür ederim efendim, hoş bulduk.

BAŞKAN – Malumunuz, kamu denetçiliği 15 adayı arasında yer aldınız alt komisyonumuzun seçimi sonucunda. Bugün de adaylarımızı Karma Komisyon üyelerimizin huzurunda beş dakikalık öz geçmişleriyle ilgili ve kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerini alabilmek adına sizi davet ettik.

Buyurun efendim.

YAŞAR AYŞEGÜL OĞUZ ATABEY – Teşekkür ederim efendim. Hepinize saygılar sunuyorum öncelikle.

Öz geçmişimde de belirttiğim gibi, hâlen Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda öğretim üyesi olarak çalışıyorum, görevim budur, hâla orada devam ediyor. Bu kuruma müracaat ettim çünkü hem gerekli hem de çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Bütün Avrupa’da şu anda bu kurum biliyorsunuz ki hâla varlığını devam ettiriyor ve etkin bir şekilde sürdürüyor. Ben de bu kurumun içerisinde yer alırsam faydalı olacağıma düşünüyorum çünkü bu konularla ilgili, özellikle Avrupa Birliğiyle ilgili çalışmalar yaptım hem ders verdiğim dönemler içerisinde, uzun yıllardır, hâla devam ediyor derslerim. Umarım faydalı olur diye düşünüyorum çünkü kamu denetçiliği kurumu özellikle pozitif hukukun vatandaşlara tanıdığı hakların vücuda getirilmesi için çok önemli bir aktif rol oynuyor. Bunun yanında, idareyle vatandaş arasındaki arabuluculuk görevini yapıyor yani bir anlamda avukatlığını yapıyor diyebiliriz. Kamu yönetiminin iyileştirilmesi noktasında çok ciddi katkıları var. Onun aslında işlerini de kolaylaştırıyor. Halka inmesi noktası son derece önemli çünkü biz konuştuğumuz zaman derslerimizde diyoruz ki “Hukuk herkes için eşittir ve herkese eşit haklar tanır.” diyoruz ama zannediyorum durumu iyi olmayan, fakir olan ya da yaşlı olan kimselerin her zaman ulaşması çok kolay değil. Burada kamu denetçiliği kurumunun çok aktif rol oynayacağını düşünüyorum. Bunun yanında katılımcı demokrasi idealinin de gerçekleşmesi noktasında –ki şu anda Avrupa Birliği zaten bu konuya son derece önem veriyor- ciddi katkılarının olacağını düşünüyorum.

Ben biraz heyecanlıyım, kusura bakmayın. Hayatımda ilk kez böyle bir jüri karşısına geçtim. Genellikle bizim doktora jürilerimiz beşer kişilik olur ve ben ne kadar çalışsam çalışayım, bir türlü heyecanımı yenemem. Bunun da örneğini anlattım arkadaşlarıma. Beş kere tezimi yazdım ve jürinin karşısına geçtiğim anda tezimin konusunu unuttum. Aynı şeyleri burada da yaşıyorum. Bu suyu almaya korkuyorum çünkü ellerim titriyor.

Sabrınız için teşekkür ederim, anlayışınız için de teşekkür ederim. Bu kadar söyleyeceğim ama sorularınız varsa alabilirim.

BAŞKAN – Biz de size çok teşekkür ediyoruz, çok sağ olun. Sorusu olan arkadaşımız varsa alabiliriz.

Peki efendim, biz de size çok teşekkür ediyoruz. Hakkınızda hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

YAŞAR AYŞEGÜL OĞUZ ATABEY – Hepimizin hakkında hayırlı olsun efendim.

Bir şey söyleyeyim, öyle gideyim. Gerçekten çok önemli bir kurum olduğunu düşünüyorum. Hakikaten kim hayırlı olacaksa, kim bu işi iyi yapacaksa umarım o geçer.

Görüşmek üzere efendim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz, çok sağ olun.

Sayın Zekerîya Aslan, hoş geldiniz.

ZEKERİYA ASLAN – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Malumunuz, alt komisyonumuzun kamu denetçisi aday adayları arasından belirlediği 15 aday içerisinde siz de varsınız. Bugün de Karma Komisyon üyelerimiz olarak 15 adayımızı beşer dakikalık süre içerisinde kendileriyle ilgili veya kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerini paylaşmaları adına böyle bir beş dakika dinlemeyi uygun gördük. Siz de hoş geldiniz.

Buyurun.

ZEKERİYA ASLAN – Teşekkür ediyorum Başkanım. Öncelikle Sayın Başkanım size, milletvekilleriime saygılarımı sunuyorum. Bu kanunun oluşmasında burada bulunan, bulunmayan bütün insanlara, arkadaşlara, milletvekillerine de teşekkürlerimi ayrıca bildiriyorum.

Tabii, kamu denetçiliği kurumu, “Niye başvurduk?” sorusuna gelince, CV çok konuşmayacağım çünkü belli, herkesin elinde var, gözüküyor zaten. Yaklaşık on üç sene serbest avukatlık yaptık, avukatlık yaparken yargıda çalıştık. Arkasından milletvekilliği nasip oldu, yaptık, yaşamada çalıştık. Şimdi de yürütmede çalışıyoruz. Tabiri caizse bütün sistemlerin içinde çalıştık. Bu dönem içinde de hep birey, devlet, insan ilişkileriyle ilgilendik, uğraştık, işimizin gereği uğraştık ve neticede buraya başvurmaya karar verdik.

Kamu denetçiliği kurumu, kabul etmek gerekir ki bir üst denetim mekanizması. Bunun Türkiye’nin demokrasisi açısından çok önemli katkılarda bulunacağını düşünüyorum. Geldiğimiz nokta itibarıyla zaten bunun kurulması da çok önemli bir adımdır diye düşünüyorum. Neticede birey-devlet ilişkileri, birey-idare ilişkilerini düşündüğünüz zaman, bir gerçek var ki ön planda olan hep bugüne kadar bakış tarzı itibarıyla bireye yaklaşımda, idarenin bir ön yargısı demeyeceğim ama baskısı vardır, bunu kabul etmek gerekiyor. Her zaman, hepimizin yaşadığı bir olay, somut bir örnek verirsem, insanlar bir yere giderken her nedense o yere direkt gitmiyor, bir üst makam olur –bu milletvekili olabilir, başkan olabilir- onu arattırıp ondan sonra randevu alarak gidiyor. Bunu ben bilinçaltımda idarenin

bir baskısı olarak görüyorum. İnşallah diyorum, kamu denetçiliği kurumunun verdiği raporlar sayesinde bu bilinçaltındaki uygulamalar değişir.

Kamu denetçiliğinin verdiği raporlar, kabul etmek gerekiyor ki yaptırım gücü nasıl olur? Kanunen yaptırım gücü yok. Kamuoyu baskısıyla olur, Medisin verdiği destekle olur diye düşünüyorum. Bu konuda da Medisimize çok iş olduğunu düşünüyorum. Medisimizin bu katkıda, yapılanmadan itibaren devamında çok katkıda bulunması gerekiyor. Netice verecek tavsiyelere başkanların, idare amirlerinin çok uyması gerekiyor ve kamu denetçiliği kurumunun vereceği raporların somut olması gerekiyor, en önemlisi bu bence. Tekrar tekrar yorumlara sebep olmayacak şekilde somut veriler olması gerekiyor ve bunun neticesinde kabul etmek gerekir ki ileriye dönük baktığınız zaman daha şeffaf, daha insancıl, daha insan haklarına dayalı bir sistemin geleceğini düşünüyorum. Burada da okyanusta bir su misali, bizim de bir etkimiz olur diye başvurdum.

Saygılar sunuyorum Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Arkadaşlarımızdan da görebildiğim kadarıyla herhangi bir sorusu olan yok. İnşallah hakkınızda hayırlısı olur. Bunu temenni ediyoruz.

ZEKERİYA ASLAN – Hepimiz için hayırlısı olsun yani bundan sonra da bu kurumun memlekete, vatana hayırlı olmasını diliyorum. Yine şunu söyleyeyim: Dışarıdaki arkadaşlarla konuştuk, hepsi kuruma girecek kapasitede insanlar. Hepimiz için hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Hayırlı olsun, çok teşekkür ederiz. Sağ olun.

Sayın Zekeriya Şarbak, hoş geldiniz.

ZEKERİYA ŞARBAK – Hoş bulduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – Malumunuz, alt komisyonumuzun belirlediği 15 kamu denetçisi adayı içerisindeyiz ve biz de bugün Karma Komisyon üyelerimizle beraber adaylarımızı beşer dakikalık süre içerisinde kendileriyle ve kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerini almak adına bugün sizleri davet ettik. Tekrar hoş geldiniz.

Buyurun.

ZEKERİYA ŞARBAK – Sayın Başkanım, Komisyonunuzun değerli üyeleri, ben Zekeriya Şarbak. Mülki idare kökenliyim. Öz geçmişimle ilgili diğer bilgiler zaten ekranda gözüküyor. Kaymakamlık yaptıktan sonra mülkiye müfettişliğine geçtim. Aşağı yukarı yedi yıl fiili mülkiye müfettişliği yaptıktan sonra 2003 yılıyla 2009 yılının başına kadar Bakanlıkta müsteşar yardımcılığı yaptım. 2009 yılında Rize Valiliğine gittim. Yine, 2009 yılının sonlarına doğru merkeze geldim ve birkaç ay merkez valiliğinden sonra yeniden müsteşar yardımcılığı yaptım ve 2011 yılının mayıs ayında emekli oldum. Aşağı yukarı bir yıla yakın süredir Çukurova Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliğini yürütüyorum, Adana merkezli, Adana ve Mersin illerine bakıyoruz.

Niçin kamu denetçiliğine başvurdum? Hukuk devleti konusunda ve insan hakları konusunda özel hassasiyetim var, meslek yaşamım boyunca buna çok dikkat ettim. Bu kurum Türkiye’de yeni kuruluyor. Bu kurumun Türkiye’de yerleşmesine, gerek hukukun korunmasına gerekse insan haklarının korunmasına katkı yapacağıma inandığım için başvurdum. Bir de, Türkiye’de biliyorsunuz, bürokrasiden herkesin şikâyeti var. Belki bu konularda da kamu denetçisi olarak bir katkımız olur diye düşündüm. Yüce Komisyon takdir ederse, bu görevi tevcih ederse anlamlı bir katkı yapacağımı düşünüyorum.

Söyleyeceklerim bundan ibaret, sorunuz varsa cevaplayabilirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz. Sorusu olan arkadaşımız varsa...

Çok teşekkür ediyoruz, hakkınızda hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

ZEKERİYA ŞARBAK – Ben teşekkür ederim, sağ olun, hoşça kalın.

BAŞKAN – Sayın Zeki Yıldırım, hoş geldiniz.

ZEKİ YILDIRIM – Hoş bulduk efendim, merhabalar.

BAŞKAN – Malumunuz, alt komisyonumuz 15 kamu denetçisi adayını belirledi, siz de bunların içerisindeyiz. Bugün Karma Komisyon üyelerimizle birlikte 15 adayımızı beşer dakikalık süre içerisinde kendileriyle ilgili, kamu denetçiliği kurumuyla ilgili düşüncelerini öğrenebilmek, paylaşabilmek adına sizi davet ettik.

Buyurun.

ZEKİ YILDIRIM – Teşekkür ederiz efendim.

Zeki Yıldırım, 1970 yılında Rize’de doğdum. İlkokulu köyümde, ortaokulu Ankara’da, liseyi Rize Lisesinde bitirdim. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini 93 yılında bitirdim. Dumlupınar Üniversitesinde üç buçuk yıl araştırma görevlisi olarak çalıştım, daha sonra hâkimliğe geçtim. Sırasıyla Batman, Ordu ve Amasya’da hâkimlik yaptım. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğüne 2004 yılında tetkik hâkimi olarak göreve başladım. Bu yargı reformu çalışmaları nedeniyle, üniversitede de doktora yapmış olmam nedeniyle o günden bugüne dokuz yıldır sırasıyla tetkik hâkimi, daire başkanı ve genel müdür yardımcısı olarak şu anda görev yapıyorum. Yüksek lisansımı İstanbul Üniversitesinde “Türkiye’de Bankaların Denetimi ve Gözetimi” adlı tezle bitirdim. Doktoramı da yine İstanbul Üniversitesinde “Türkiye’de Hukuksal Açıdan Terörizmin Finansmanının Önlenmesi” konusuyla bitirdim, tez olarak yayınlandı. Onun dışında, makalelerim, akademik çalışmalarım var. Evliyim, üç çocuk sahibiyim, bir kızım, iki oğlum var.

Kamu denetçiliği kurumunun çalışmalarında bulundum. Türkiye için kamunun yeniden yapılandırılması çerçevesinde Türkiye’nin ihtiyacı olan bir konu olduğu, 7 ve 8’inci Kalkınma Planlarında da ve ulusal müktesebatta da Avrupa Birliği içerisinde Türkiye’nin üstlenilmesi gereken mevzuattan birisiydi. Benim ilgimi çeken, özellikle Türkiye’deki denetim mekanizmalarının yargı denetimi, Parlamento denetimi, idari denetim ve kamuoyu, basın denetiminin yanında bağımsız, idarenin işleyişiyle ilgili tavsiye niteliğinde kararlar yayımlamasına rağmen idareyi dışarıdan bağımsız bir denetim mekanizması olarak denetlemesi ve fonksiyon açısından vatandaşın hakkını, hukukunu koruması öncelikli olarak. İkincisi, araştırma, inceleme fonksiyonunun olması. Üçüncü olarak da kamu idaresinin işleyişini iyileştirmesi bakımından üç önemli fonksiyonu var ve bu açıdan kendi birikimimi de burada değerlendirebileceğimi takdirlerinize ait olmak üzere düşünerek başvurumu yaptım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Oya Hanım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ben bir şey soracağım. “Hukuki açıdan terörizmin finansmanının önlenmesi” derken, çok kısa, nasıl önenebilir, bir görüş bildirir misiniz?

ZEKİ YILDIRIM – Tabii.

Terörizmin hukuksal açıdan önlenmesine ilişkin mekanizmalar başta iç mevzuatımızın, sadece ceza mevzuatı değil, idari ve mali açıdan ikincil düzenlemelerin de o mekanizmaları denetlemeye uygun olması gerekir yani para kaynaklarının...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Şimdi, kısaca, mesela bankalardaki paralara el koyma gibi falan mı? Yani ben hukuki terimlerden çok fazla anlamadığım için soruyorum.

ZEKİ YILDIRIM – Şöyle efendim: Yani önce terörle mücadele edebilmek için, malum, terörün kaynaklarının neler olduğunu tespit etmek lazım. Terörün kaynakları bir insan kaynağı olduğu gibi, terör eğer para bulmazsa hayat kaynağı da bulamaz. Terör örgütleri para bulabilmek için hangi kaynaklara ihtiyaç duyuyorlar, nerelere yöneliyorlar, mücadele edebilmek için bunu şey yapmak lazım. Aynı zamanda da...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bir soru daha, pardon. Sizce Türkiye’deki en büyük finans kaynağı ne?

ZEKİ YILDIRIM – Terörün finans kaynağı mı?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Evet.

ZEKİ YILDIRIM – Şu anda Türkiye’deki en büyük finans kaynağı maalesef, resmî bilgiler olmamakla birlikte –bu alanda mücadelede görev alan kişilerin ifade ettiklerini ben söylüyorum- temel olarak uyuşturucu diyebiliriz, sigara kaçakçılığı diyebiliriz. Zamana ve dünyadaki geçerli olan şeye göre bu değişebiliyor. Şu anda dünyada yaklaşık 1,5 trilyon dolar bir kara para var ve bu 1,5 trilyon doların 750 milyar doları terörün hükmettiği para olarak tahmin ediliyor ancak bizim kamu idaremizde bunun sağlamlasını yapabilecek mekanizmalar çok sağlıklı değil. Özellikle, bir iki yıldır bu konu Türkiye’nin gündeminde MASAK aracılığıyla ve terörle mücadele eden diğer kurumlar aracılığıyla bu konu üzerinde de çalışmalar yapılıyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

ZEKİ YILDIRIM – Ama maalesef yeterli değil.

Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz. Hayırlısı olur, sağ olun.

ZEKİ YILDIRIM – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, bugünkü gündemimizi tamamlamış bulunmaktayız. Haftaya 27'inde, yine salı günü, yine aynı saatte İnsan Hakları salonunda, eğer orada önemli bir şey yoksa seçimi orada yapalım diye bir düşünceimiz var ama yine onu size tabii ki yazılı olarak da bildiririz.

Çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.55